

Zpravodaj obce

V. ročník, duben 2019

Čtvrtletník

Registrováno u Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem: MK ČR E 21 992

KOŽUŠANY - TÁŽALY

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

20. března začalo astronomické jaro. Znamená to pro nás konec zimního spánku a probuzení se do nastávajícího shonu. Připomenou se nám úkoly, které jsme nestihli vyřídit loni a vyvstanou čerstvé letošní. Rád bych Vás seznámil s úkoly, které si pro letošní rok nadělilo zastupitelstvo obce:

Sběrný dvůr v areálu ČOV Kožušany – v současné době probíhají poslední administrativní úkony, pravděpodobně zahájení provozu bude na podzim letošního roku.

Dětské hřiště v Tážalech – předpokládaná doba výstavby – květen 2019

Oprava Kulturního domu a obecního úřadu – podána žádost o dotaci

Oprava sochy sv. Jana Nepomuckého – podána žádost o dotaci

Revitalizace „Močidla“ – vypracována projektová dokumentace – čekáme na vyhlášení dotačního titulu

Cyklostezka Kožušany-Nemilany – intenzivní jednání s RWE o přeložce katodové ochrany rozvodu plynu – další postup závisí na podmínkách RWE

Obecní vodovod – sběr dat potřebných k rozhodnutí o variantě zdroje a následné administrativní a projekční kroky

Chtěl bych Vám tímto popřát do následujících měsíců hodně radosti, sil a jarní svěžesti.

Petr Mazal starosta obce

MATEŘSKÁ ŠKOLKA

Hlásíme se z jarní školičky. Aktuálně chystáme Školku v přírodě v Branné a připravujeme se na Velikonoce. Plánujeme také výlet na Ranč v Kostelanech. Předškoláci absolvují druhou část Plaveckého výcviku v Olomouci a všechny děti čeká jarní focení, divadla a koncerty.

Za sebou máme Dětský maškarní rej na Kulturním domě v Tážalech. Účast dětí v kostýmech byla veliká. Touto cestou bychom rády poděkovaly rodičům za upečení sladkých i slaných dobrot, přispění nemalými dary do tomboly i pomoc s chystáním i uklízením sálu. Vážení rodiče, moc si Vaši pomoci vážíme.

Ať nám všem jaro a sluníčko vlije novou pozitivní sílu do žil a děti ať si tu energii náležitě užívají.

Jana Lejsková, vedoucí MŠ

Hospodaření obce Kožušany – Tážaly za rok 2018

V oblasti plnění rozpočtu za rok 2018 byl výsledek následující:

Příjmy byly rozpočtovány v částce **11.575.000, Kč**. Skutečnost k 31. 12. 2018 byla **14.812.221,26 Kč**. O tento nárůst v příjmech se zasloužily především daňové příjmy ze státního rozpočtu.

Výdaje činily v loňském roce celkově **9.611.132,82 Kč** + splátka úvěru ve výši **1.924.505,94 Kč**, tedy celkem i se splátkou úvěru dosahovaly výdaje **11.535.638,76 Kč**. V konečném součtu byly příjmy vyšší než výdaje o **3.276.582,50 Kč**, čímž se podařilo značně navýšit o tuto částku úspory obce, které ke dni 25. 3. 2019 činí **17.983.103,61 Kč**.

Rozpočet obce Kožušany – Tážaly na rok 2019

Rozpočet na rok 2019 je sestaven ve výši **20.600.000,- Kč**. V příjmech počítáme s částkou **13.500.000,- Kč**. Plánované výdaje jsou rozpočtovány v celkové výši schváleného rozpočtu a budou dofinancovány částkou 7.100.000,- z výše uvedených úspor obce. Zbylé úspory obce ve výši asi 10.883.000,- Kč nejsou do rozpočtu zapojeny, protože se v letošním roce nepočítá s jejich čerpáním. Jedná se o částku, která je do budoucna určena na investiční akce, zejména na vybudování obecního vodovodu.

Kompletní podobu schváleného rozpočtu naleznete na stránkách obce v sekci úřední deska.

Ing. Vladimír Kubisa, předseda finančního odboru

ZŠ a MŠ Kožušany – Tážaly

oznamuje že,

Zápis do 1. třídy

se koná
8.dubna

od 13:00 do 18:00 hod.

Přineste si sebou OP a rodný list dítěte.
Časový rozpis je přiložen v MŠ.

12. ročník

Sdružení obcí mikroregionu Království pořádá
fotografickou soutěž
pro všechny své občany

**KRÁLOVSTVÍ OBJEKTIVEM
OBČANŮ KRÁLOVSTVÍ**

Vyhlašovány jsou dvě kategorie:
1. KRAJINOU KRÁLOVSTVÍ
2. ČERNOBÍLÝ SVĚT

Podmínky soutěže:
- autorem je občan mikroregionu Království
- fotografie o velikosti A4 musí být vytištěny na fotografickém papíru
- každá fotografie musí být označena jménem a adresou autora
- jeden občan může do soutěže přihlásit 4 snímky z každé kategorie

Fotografie můžete odevzdat na kterémkoli OÚ mikroregionu Království do 31. října 2019

Vernisáž a vyhlášení výsledků se uskuteční
v neděli 17. listopadu 2019 ve 14:00
v Kulturním domě v Císařově

Vítěze vybere komise Sdružení obcí mikroregionu Království.
Vítězové převzou na vernisáži hodnotné ceny!

SBĚR STARÉHO ŽELEZA

V sobotu 27. dubna 2019 provedou členové ZO ČSCH sběr kovového šrotu. Začátek akce je stanoven na 8 hodin ráno v Tážalech u Kulturního domu. Nákladní sběrný vůz pojedě dům od domu a po projetí části obce Tážaly, bude v akci pokračováno v Kožušanech.

Prosíme občany, aby ve výše uvedené dobu měli starý kovový odpad připravený – „sběrači“ si ho z vašeho domu sami vynesou na náves do kontejneru.

Sběr velkoobjemového a nebezpečného odpadu se bude konat v sobotu 25. května 2019 dopoledne, jako obvykle, v Tážalech u kapličky a v Kožušanech u Základní školy.

ZPRÁVY ZE ŠKOLY

Uběhly tři měsíce roku 2019 a ve škole to žije. Děti se v lednu po dlouhých vánočních prázdninách chvilku rozkoukávaly, ale potom se s elánem pustily do učení. Nejvíce se těšily na spoustu hraček a společenských her, které dostaly ve školní družině na Vánoce. Nejvíce obsazené jsou domečky.

Během ledna probíhalo opakování a procvičování probraného učiva. Však také pololetní vysvědčení dopadlo velmi dobře. Rovněž „Mokrý vysvědčení“ za výuku plavání udělala dětem i rodičům radost.

Mladší žáci si spolu s dětmi z mateřské školy na divadelním představení připomněli nejznámější pohádky.

Zima sice příliš nepřála zimním sportům, ale ve školní družině využili každé možnosti využít sněhové nadílky. Děti za příznivého počasí hrály hry, soutěžily na sněhu, vyráběly srdce z přírodnin.

Zdatní lyžaři se vydali spolu s paní ředitelkou a paní učitelkou Kubikovou na svah do Hluboček, kde si báječně zalyžovali.

Dbáme i na zdraví a v rámci projektu Zdravé zuby se žáci hravou formou seznámili se zubní hygienou.

Nejvíce děti zaujala příprava na masopust. Při nacvičování programu se seznámily se starými zvyky, naučily se říkadla a masopustní popěvky. Připravily také krásnou výzdobu pro masopustní průvod i na stánky. Masopust se vydařil. Za krásného slunečného počasí prošel vesnicí maškarní průvod. Všichni měli možnost pochutnat si na sladkých i slaných dobrotách. Pro děti byl připraven kolotoč, hry a soutěže. K poslechu i tanci hrála Věrovanka a Melody Bojs. Za vystoupení zaslouží děti velkou pochvalu.

Mgr. Zdenka Vašíčková, ředitelka školy

100. VÝROČÍ ČESKÉ KORUNY

Tento rok si připomínáme sté výročí naší měny. V únoru roku 1919 byla zákonem č. 84 ustanovena nová národní měna – československá koruna. Přitom nestačilo málo a platili bychom českým frankem, hřivnou, grošem či sokolem. To vše byly uvažované alternativy, jelikož samotná koruna byla tehdy v očích mnohých připomínkou rozpadající se rakousko-uherské monarchie.

Sám prezident Masaryk prý upřednostňoval název měny sokol v odkazu na tehdy populární občansko-sportovní spolek. Některé návrhy této mince dodnes putují mezi sběrateli – namísto haléře byla plánována tzv. statina, mince s vyobrazením cukrové řepy – to byl své doby artikl, kterým mladá republika splácela zahraniční pohledávky namísto měny.

Ovšem koruna se nakonec uchytila. První emise mincí byly 20 a 50 halíře raženy roku 1921. Samotná 1 Kč byla poprvé vyražena až o rok později. Měna První republiky byla uznávána napříč celou Evropou díky tehdejší politice zlatého standartu. Vyšší nominály jako 10 Kč a 20 Kč (některé ročníky 5 Kč) byly raženy s příměsí stříbra. Za zmínku také rozhodně stojí tehdejší bankovky, které za své doby patřily k nejkrásnějším v Evropě, jelikož se na nich podíleli světoznámí umělci jako Švabinský či Mucha.

Mince První republiky patří dnes také k nejhodnotnějším. K nejvzácnějším mincím patří například 5 Kč z roku 1937 s hodnotou 50-70 tisíc, 10 Kč 1933 35-50 tisíc a tou úplně nejvzácnější je 5 haléř z roku 1924, který se dnes draží až do 450 tisíc.

Další kapitolou české měny je období Protektorátu Čechy a Morava respektive Böhmen und Mähren. Mince začaly být raženy ze zinku, jelikož

tento kov byl velmi levný, ovšem také nekvalitní, což se projevuje rychlou černou oxidací. Proto také začal kolovat vtíp, že koruna zžernala jako Němcovo svědomí. Říšská banka také stanovila velmi nevýhodný kurz koruny k říšské marce 10:1 – to společně s konfiskací přes 57 tun československého zlata vedlo k hluboké a zničující ekonomické krizi.

Po skončení války proto proběhla v roce 1945 rozsáhlá měnová reforma a návrat k prvorepublikové podobě mincí, které se ovšem pro praktické důvody zmenšily. Další a mnohem známější reforma proběhla již za socialismu v roce 1953. Z dnešního pohledu se ale jednalo o státní bankrot – obyvatelstvu propadly vázané vklady, hotovost se vyměňovala s průměrným kurzem 10:1 a pro soukromé podnikatele dokonce 50:1. V důsledku toto vedlo k naprosté decimaci střední vrstvy obyvatelstva a celkovému snížení životní úrovně.

Co ovšem stojí v této kapitole za povšimnutí je neobvyklý lichý nominální systém některých mincí – 3 Kčs, 3 haléře a 1 haléř, což je také historicky nejmenší vyražená hodnota.

Po Sametové revoluci byla 1990 provedena další měnová reforma, která měla za cíl nahradit socialistické mince z oběhu a nastavit kurz koruny k zahraničním měnám. Koruna byla devalvována z 15 korun na 28 korun za dolar. Zajímavé je, že pokud bychom stanovovali kurz dle tehdejší parity kupní síly obyvatelstva, tak by kurz činil zhruba 11 korun za dolar. Toto podhodnocení je tak možná jeden z důvodů, proč nám v zahraničí dodnes připadá zboží či služby příliš drahé.

Poslední kapitolou české měny je rozdělení Československa, kdy v tom samém roce 1993 proběhla poslední reforma a zrodila se aktuální ryze česká měna – koruna česká. Od tohoto roku také začala Národní banka rozprodávat většinu svých zásob zlata, a tudíž již není naše měna kryta zlatem. Koruna byla taktéž znovu podhodnocena za cílem zlepšení podmínek pro export českých firem do zahraničí, což se ovšem opět promítlo do kupní síly obyvatelstva a více prohloubilo naše vnímání zahraničních cen.

Naše měna má z pohledu historie lidstva tradici relativně krátkou, ale přes své působení byla našemu národu vždy jednou z mála jistot, které se kdy dočkal. Ať už to bylo po stránce výtvarnické či po stránce finanční, tak se řadila k těm ceněným a snad mohou říci, že to tak i zůstane.

Přeji ti další století, koruno!

František Buchta ml.

„Dobrý den, jsem dva roky po rozvodu se svojí bývalou manželkou, z bývalého manželství se narodily dvě děti, dcera má 18 a synovi je 10 let. Tyto děti jsou v péči své matky, o mém styku s dětmi je sepsána jen mimosoudní dohoda o základním styku, u soudu byla domluvená jen ústní dohoda, že se o dětech dokážeme domluvit. Ze strany matky je vytvářen velký nezájem, aby se děti se mnou stýkaly, moje děti proti mně navádí a zakazuje jim se mnou jakýkoliv kontakt i pod výhrůžkou, že je vyhodí z domu. Děti se stýkaly se mnou rády.

Isem podruhé ženatý a s mojí manželkou vytváříme novou rodinu. O styk s dětmi z mého prvního manželství máme zájem, jsou přece také členové naší rodiny, ale moje bývalá manželka se nechce domlouvat. Prosím tedy o pomoc, či radu jak se s tímto problémem vypořádat.“

Rozpad rodiny je stresující životní událostí, která není příjemná pro rodiče, ani pro děti jakéhokoli věku. Velice však záleží na způsobu, jak se taková zásadní životní situace v rodině řeší. Rozumní rodiče se spolu chtějí domluvit, a to buď přímo mezi sebou, nebo prostřednictvím odborníků. Těmi mohou být rodinní poradci, psychologové, právníci se zaměřením na rodinné právo, ale také různé pomáhající organizace podporující konstruk-

ktivní dialog v rodině.

Další významnou institucí, která může pomoci rodičům při problémech s komunikací s druhým rodičem, je orgán sociálně-právní ochrany dětí. Takový orgán působí v rámci obcí či měst většinou pod sociálním odborem jako oddělení sociálně-právní ochrany dětí.

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí (tzv. OSPOD) v souladu se zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí a v souladu se zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, se zaměřuje na ochranu práv dětí, jejich oprávněných zájmů, působí k obnovení narušených funkcí rodiny a zabezpečení náhradního rodinného prostředí pro dítě, které nemůže být trvale nebo dočasně vychováváno ve vlastní rodině.

Za účelem zajištění těchto cílů vykonává například šetření v domácnostech, pohovory s dětmi, spolupráci se školskými, zdravotnickými, státními i nestátními organizacemi, pořádá případové a rodinné konference, vypracovává individuální plány ochrany dítěte, vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte, ukládá také rodičům ve správním řízení povinnost využít odbornou poradenskou pomoc, případně přistupuje k výchovným opatřením a opatřením na ochranu dětí (podávání podnětů a návrhů k soudu) a další činnosti.

Důležitá je role tohoto orgánu v soudním řízení ve věcech péče o nezletilé, protože vykonává funkci kolizního opatrovníka dítěte. Nezletilé dítě se u soudu nemůže samo zastupovat a jeho rodiče jako zákonní zástupci mohou být se zájmy dítěte v kolizi. Proto opatrovnícký soud ustanovuje dětem opatrovníka, což bývá právě orgán sociálně-právní ochrany dětí příslušný podle místa bydliště dítěte. Místní příslušnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností a obecního úřadu se řídí místem trvalého pobytu dítěte, není-li zákonem stanoveno jinak. Toto ustanovení činí v praxi potíže, protože často se dítě nachází na zcela jiné adrese, než je jeho trvalý pobyt.

Rodiče, kteří plánují rozchod, by měli v zájmu svých dětí využít všechny možnosti směřující k dohodě o tom, jak bude po rozpadu jejich vztahu vypadat péče o jejich děti. A také by měli přiměřeným způsobem k věku dětí tyto s novou situací v rodině seznámit. Pokud nejsou vztahy mezi rodiči hluboce narušeny, mohou společně vyhledat odborníka a vyslechnout jeho rady a doporučení.

Oba partneři či manželé i po rozpadu vztahu zůstanou i nadále rodiči svých dětí. Na to by měli myslet, protože nová životní situace může mít negativní dopad i další psychosociální vývoj dětí, jestliže byly v rodině vystaveny negativním vlivům, jako je stísněná rodinná atmosféra, hádky rodičů, nezájem rodičů o dítě, manipulace či vtažování dítěte do sporů mezi rodiči.

Jestliže dohoda rodičů o budoucí péči o děti není vůbec možná anebo se o dohodu chce pokusit pouze jeden rodič a druhý nejví o jednání zájem, či nejsou schopni se na čemkoli shodnout, mohou využít kromě výše uvedeného také služeb mediace.

I toto je způsob, jak mimosoudně řešit konflikt v rodině a nastavit nová pravidla fungování, péče o děti, placení příspěvků na zájmovou činnost dětí, jejich potřeby a styk rodičů s dětmi. Na mediaci je však zapotřebí účasti obou rodičů. Pokud ani tudy cesta nevede a jednání na OSPOD rodiče k dohodě nepřivedlo, může se každý z rodičů obrátit na příslušný opatrovnícký soud s návrhem na úpravu péče o děti, čímž se myslí zejména určení typu péče o děti, úpravu výživovací povinnosti rodičů k dětem a také vymezení osobního styku rodičů s dětmi.

Typy péče o děti jsou různé, a vždy záleží na konkrétních okolnostech případu. Mezi nejčastější typ péče patří výlučná péče jednoho rodiče (většinou v našich poměrech tedy matky o dítě), poté péče střídavá a péče společná. Každý typ péče má svoje specifika, o nichž pojednám v příštím příspěvku.

Po podání návrhu soudu matkou, otcem nebo i oběma rodiči (každý je oprávněn si podat i svůj vlastní návrh, přičemž soud bude oba návrhy projednávat současně pod stejnou spisovou značkou) soud zahájí řízení a ustanoví nezletilým dětem opatrovníka (OSPOD). Výrok usnesení vypadá takto: „*Soud podle § 469 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, jmenuje nezletilým opatrovníka Městskou část Praha 8, se sídlem Zenklova 1/35, 180 00 Praha 8 k zastupování v řízení o Svěření do péče a určení výživného, vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 8, pod sp. zn. 30 P 111/2019*“. Proti tomuto usnesení je možno podat odvolání.

Dále některé soudy vydávají následně usnesení, jímž nařídí rodičům, aby ve lhůtě tří dnů od doručení tohoto usnesení kontaktovali příslušné oddělení sociálně právní ochrany dětí a postupovali dle pokynů příslušného sociálního pracovníka. Soud takový postup odůvodňuje vhodností a účelností s cílem poskytnout rodičům prostor k možné dohodě v dané konkrétní shora specifikované věci podle zákona č. 292/2013 Sb., zákona o zvláštních řízeních soudních, v platném znění a dále z důvodu, že soud za účelem ochrany zájmu dítěte vede rodiče k nalezení smírného řešení.

Soud také může uložit rodičům na dobu nejvýše tří měsíců účast na mimosoudním smířím nebo mediačním jednání nebo rodinné terapii, nebo jim nařídí setkání s odborníkem v oboru pedopsychologie. Proti takovému usnesení není odvolání přípustné. OSPOD pak s rodiči realizuje edukační schůzku, kde jsou rodičům sdělovány všechny potřebné informace a rodiče jsou vedeni společně k dohodě.

Některé soudy (je jich stále menšina) v České republice začaly v posledních letech praktikovat ve věcech péče o nezletilé děti tzv.

cochemskou praxí. Cochemská praxe (zvaná též Cochemský model) je způsob, jak lze řešit ve prospěch dětí opatrovnické spory v případech rozvodu nebo rozchodu rodičů. Vznikla už v 90. letech 20. století v německém kraji Cochem-Zell a odtud se rozšířila i k nám a do celé Evropy. Jejím autorem je opatrovnický soudce Jürgen Rudolph.

Například Okresní soud v Novém Jičíně na svých webových stránkách avizuje, že „některá soudní řízení ve věcech péče soudu o nezletilé (nejčastěji péče o nezletilé dítě, výživy nezletilého dítěte, styku s nezletilým dítětem ...), jsou u Okresního soudu v Novém Jičíně vedena na principech multidisciplinární spolupráce, která je inspirována cochemskou praxí. Vizí projektu je přechod od autoritativního rozhodování o dětech k procesu, při němž zúčastněné instituce ve vzájemné spolupráci vedou rodiče k převzetí odpovědnosti za budoucí život a perspektivu dítěte. Soud při rozhodování ve věcech péče o nezletilé děti, které mají dva svéprávné a plně kompetentní rodiče, aplikuje zejména ustanovení oddílu 3, hlavy II, části druhé občanského zákoníku (tj. § 855-923) a dále vychází z rozhodovací praxe Ústavního soudu“.

Shora uvedený soud rodičům také na svých webových stránkách sděluje, že při svém rozhodování vychází z principů, že dohoda rodičů a jejich faktické převzetí společné rodičovské odpovědnosti je nezbytným předpokladem budoucího blaha dítěte, že dítě s blízkým vztahem k oběma rodičům nechce ztratit ani jednoho z nich, že rozvod/rozchod rodičů je pro dítě trauma a pomoc, kterou od obou rodičů potřebuje, je projevem jejich rodičovské odpovědnosti, přičemž soud se snaží o deeskalaci rodičovského konfliktu (citováno z <https://justice.cz/web/okresni-soud-v-novem-jicine/zakladni-informace?clanek=rizeni-ve-vecich-pece-o-nezletileho> ze dne 22.3.2019).

To, zda daný opatrovnický soudce bude postupovat shora uvedeným způsobem anebo nikoli záleží na jeho uvážení. Praktikovat model Cochemské praxe nelze soudci nařídít, neboť takovou povinnost zákon přímo neukládá. Je tedy na rodičích, aby si předem zjistili, za jakých podmínek bude jejich rodičovský konflikt řešen a zda se raději sami nepokusí o dohodu, než aby se vydávali vstříc boji o děti a jejich péči, protože takovým bojem trpí především samotné děti.

V průběhu měsíce března jsem byla na konferenci, kde se právě taková témata řešila. A jedna účastnice sdělila svůj traumatizující zážitek z rozpadu manželství jejích rodičů, kdy se jí dotazovali, s kým z rodičů chce po rozvodu zůstat. Položit dítěti takovou otázku je naprosto nevhodné. Dítě má většinou rádo oba svoje rodiče a není schopné si mezi nimi zvolit „vítěze“. A nelze to ani po dítěti požadovat, neboť právem dítěte je mít rádo oba rodiče a oba rodiče mají právo podílet se na jeho výchově.

Vraťme se však k dotazu z úvodu tohoto příspěvku. Pokud je dcery 18 let, pak nabytí zletilosti a matka jí nemá právo omezovat ve styku s Vámi ani s Vaší novou rodinou. Dcera se může rozhodnout odejít z domu matky a bydlet také u Vás. Situace je dobře řešitelná formou mediačního jednání. Samozřejmě může dcera podat proti matce návrh na určení výživného pro zletilé dítě, jestliže se bude i nadále připravovat soustavným studiem na budoucí povolání.

Ani vůči nezletilému dítěti nemá matka právo bránit styk s otcem a jeho rodinou. Podle ústavního nálezu III. ÚS 1206/09 svěření dítěte do výlučné výchovy jednomu z rodičů nesmí být výrazem ústupku

vzájemné rivalitě rodičů, která jen sleduje "boj o dítě", případně nízké pohnutky jednoho rodiče k trýznění druhého rodiče skrze své vlastní dítě. Takové jednání rodiče naopak zakládá jeho výchovnou nezpůsobilost, protože zákon o rodině ukládá soudu při rozhodování o svěření dítěte do výchovy přihlídnout ke schopnosti rodiče dohodnout se na výchově dítěte s druhým rodičem. Obecně lze totiž konstatovat, že zájmem dítěte je, aby bylo v péči obou rodičů, a není-li to možné, pak právě toho z rodičů, který mimo jiné uznává roli a důležitost rodiče druhého v životě dítěte a je přesvědčen, že i ten druhý je dobrým rodičem viz ústavní nálezy I. ÚS 266/10.

Například Ústavní soud v bodu 17 in fine nálezu sp. zn. I. ÚS 420/05 konstatoval, že „obecné soudy – vzhledem k provedeným zjištěním o tom, že matka dlouhodobě nevedla nezletilého k odpovídajícímu vztahu ke stěžovateli, dlouhodobě neplnila povinnost řádně připravovat nezletilého na styk s otcem, aniž jí v tom bránily objektivní překážky –

rozhodly o nařízení dohledu nad výchovou nezletilého. Je tak vytvořen předpoklad, že v budoucnosti by se mohla situace změnit.“

Prevence výše uvedených situací je vždy na prvním místě. Proto nelze doporučit, aby v rozsudku o výchově a výživě nezletilých dětí chybělo určení styku ať už přímo soudem nebo ve formě schválené dohody rodičů. Rodiče se samozřejmě mohou sami dohodnout na tom, jakým způsobem a kdy budou realizovat styk s dětmi. Takovou dohodu soud schvalovat

nemusí.

Ale ve Vašem případě dohoda evidentně nefunguje, respektive ji porušuje matka. Pak lze doporučit obrátit se na soud s návrhem na úpravu styku s nezletilým dítětem a vymezit rozsah tohoto styku včetně jarních a letních prázdnin, jakož i podzimních a vánočních prázdnin. Můžete navrhnout rozšířený styk i během několika dní v sudém či lichém týdnu nebo nepravidelnou střídavou péči.

Pokud s tím bude souhlasit Vaše manželka, můžete navrhnout i změnu stávajícího rozsudku tak, že budete žádat svěřeni nezletilého dítěte do Vaší péče nebo do střídavé péče právě s odkazem na to, že matka narušuje Vaše vazby s dítětem nebo Vám ve styku dokonce brání.

Můžete též využít služeb mediátora, abyste s matkou jeho prostřednictvím uzavřeli mediační dohodu, kde bude přesně výchovný styk s nezletilým vymezen. Takovou dohodu můžete předložit ke schválení soudu. Ale vše závisí na tom, zda se matka dobrovolně mediaci zúčastní nebo ne. I ve stádiu soudního řízení může soudce nařídít účast rodičům na mediačním jednání v rozsahu tří hodin, aby se pokusili mimosoudně dohodnout. Pokud nebude dohoda možná, vydá o této skutečnosti mediátor zprávu pro soud, a Vy se vracíte zpět k soudnímu řízení.

Nápravy současné situace můžete během několika dní docílit podáním návrhu na vydání předběžného opatření současně s návrhem na změnu stávajícího rozsudku. O návrhu na předběžné rozhodnutí soud rozhoduje velmi krátce v řádu dní bez slyšení účastníků na základě listinných důkazů. Jeho podání tedy vyžaduje znalosti právní úpravy a silnou argumentaci k tomu, aby přesvědčila soud o naléhavosti soudní úpravy situace v rodině. To se už však víceméně rozpoutává boj rodičů mezi sebou, kdy podobný návrh může podat i druhý rodič, a celá situace v rodině se posouvá spíše tím nežádoucím směrem a opačně, než je preferováno v rámci Cochemské praxe.

ZPRÁVA O ČINNOSTI MLADÝCH HASIČŮ

Naše činnost v loňském roce byla opět velmi náročná. Průběžně jsme se účastnili Ligy Mladých hasičů v požárním útoku a to v kategorii příprava a mladší žáci. Nejvíce se dětem vedlo v této kategorii na první soutěži v Loučanech a na poslední v Drahlově. Zde skončily na 4. místě.

Soutěž v Drahlově byla velmi napínavá. Až do poslední chvilky (účast třiceti družstev) se děti držely se svým časem na druhém místě, ale poslední soutěžní družstva nás předběhla a posunula na 5. místo. V Doloplazích skončily na 6., v Nové Hradečné a Hlubočkách na 7., v Mezicích na 15., Újezdu u Uničova na 25. místě.

Celkovou účast si vybojovaly perfektní 6. místo z více než 40cti družstev. Dva body chyběly na pohárové páté místo. Na čtyři soutěže se nám podařilo poskládat druhé družstvo. Jejich umístění nebylo špatné, držely se v půlce startovního pole, ale do seriálu se počítá sedm soutěží, což se nám nepodařilo splnit. Ale i tak s účastí na čtyřech soutěžích jsme se umístili na pěkném 33. místě. Na tyto soutěže jezdí pravidelně asi 70 družstev a pro děti i jejich vedoucí je to časově velmi náročné.

Dále jsme se účastnili hry Plamen. Ročník 2017/2018 se skládal ze dvou kol, podzimní Závod požární všestrannosti, který se běžel v roce 2017 a jarní kolo na Lokomotivě v Olomouci se štafetami a požárním útokem.

Na Lokomotivu jsme vyjeli brzy ráno navlečení v zimních bundách, v poledne bylo teplo a na vyhlášení nás přepadla bouřka a kroupy. Pro děti to bylo velmi náročné střídání teplot. V tomto ročníku jsme obsadili celkové 9. místo ze všech sborů v okrese. Letošní závod Plamen 2018/2019 jsme nastartovali i se dvěma družstvy starších žáků, doufáme, že jim elán a chuť vydrží i do dalších jarních soutěží.

Před prázdninami jsme si zajeli na noční pohárovou soutěž do Trusovic. Je to pěkná soutěž skládající se ze štafety dvojic a požárního útoku.

Kromě pravidelných tréninků a výjezdů na soutěže jsme pořádali, nejen pro naše děti, stavění máje s pálením čarodějnic, tradiční hlídání májky s přespaním za tratí, kácení máje a lampionový průvod. Nesmíme opomenout aktivity naší členky Lenky Slovákové, která pořádá pravidelné Bazárky.

Část prázdnin jsme opět prožili společně. Tentokrát v Jeseníkách na chatě

Jelenka. Čekala nás spousta dobrodružství, výlet za jeleny do obory, rýžování zlata ve Zlatých horách, výšlap na Lesní bar a návštěva vojenského muzea v Králíkách s prohlídkou pevnosti. Nesměla chybět stezka odvahy a spousta her.

Začátkem roku 2018 bylo v našem sboru 30 členů mladých hasičů. Během roku 2 členové dovršili 18 let a přestoupili do družstva mužů a žen. Přijali jsme 6 nových dětí, koncem roku nás tedy bylo 32. Bohužel někteří vedoucí přestali pracovat z časových důvodů. Zůstávají tedy jen dva vedoucí – Petr Šmakal

a Lucka Lakomá. Děkujeme proto rodičům dětí za jejich pomoc.

Petr Šmakal se stal členem Okresní odborné mládeže, pravidelně se tedy ještě zúčastňuje porad a školení.

Naše činnost s dětmi je finančně velmi náročná, členské příspěvky jsou symbolické a proto nemohou pokrýt ani nejmenší část naší činnosti. Neobešli bychom se bez dalších příjmů, jako jsou dotace z Ministerstva školství a Olomouckého kraje. Díky této pomoci jsme mohli koupit nové vybavení, uhradit startovné a nakoupit dresy.

Petr Šmakal, vedoucí mladých hasičů

OHLÉDNUTÍ ZA LOŇSKOU ČINNOSTÍ SPORTOVNÍCH DRUŽSTEV MUŽŮ A ŽEN SDH KOŽUŠANY-TÁŽALY

Společné foto z výroční členské schůze

Naše sportovní družstva tradičně započala svou sportovní činnost v uplynulé sezóně okrskovou soutěží, která se konala v Blatci. Obě družstva si odsud odnesla krásné 2. místo. Bylo to velmi pozitivní nejen díky dobrému výsledku, ale také proto, že jsme si nemuseli nic závidět a společně se radovali.

Další soutěží, které se účastnilo družstvo mužů, byly Vojnice. Tady chlapi zabodovali vynikajícím časem a zdolali rekord trati. Právem jim náleželo **1. místo**.

Velkým úspěchem byla opět noční soutěž, která se v naší obci konala už pátým rokem. Musíme poděkovat všem družstvům z blízkého, ale i vzdáleného okolí, která si k nám přijela zasoutěžit a tím pozdvihla naši velkou práci s uspořádáním takové náročné akce. I přesto, že konkurence byla opravdu velká, dokázali jsme vybojovat **první příčku**.

V rámci seriálu Olomoucké noční ligy jsme se zúčastnili soutěží v Luděřově, Měrotíně, Náměšti na Hané, Olešnici, Císařově a Pavlově. Jak je zřejmé, soutěží jsme navštívili více než dost, celkově jsme však dosáhli na desátou příčku, i když v předposledním závodě jsme byli na třetím místě. Ale je to sport a my se budeme v letošním roce snažit o lepší výsledek.

V Haňovicích a Loučanech jsme si vyzkoušeli Hanáckou extraligu na 3 B.

Na závěr sezóny se družstvo mužů zúčastnilo soutěže v Babicích, tzv. October cup, která byla pro nás skvělou zkušeností, ale bohužel už ne křídleným ukončením sezóny. Dalším, i když menším zklamáním byla neúčast na soutěži „Putovní pohár V. I. Lenina“, na které se družstvo mužů v posledních letech pravidelně prezentovalo.

Nezbývá než si popřát do letošní sezóny spoustu sportovních úspěchů a velké díky za pomoc těm, kteří se zúčastňují tréninků a na soutěžích tvoří skvělý tým.

David Kučera

FOTBAL V ZIMĚ NESPAL

Od podzimní části nového soutěžního ročníku nastupují naši žáci ve sdružených družstvech s kluky z FC Drahlov. Už před rokem došlo k dohodě mezi kluby a zkoušíme, jak vzájemná spolupráce bude probíhat. Pokud by k takovému spojení nedošlo, nebyli bychom schopni obsazovat jednotlivé kategorie a kopaná by se u nás nerozvíjela. I přes původní plány na zimu oddíl kopané nezaháel a s mládežnickými družstvy absolvoval celou řadu turnajů, kde se naši hráči neztratili a neudělali ostudu.

Prvním, kdo nastupoval do turnajů, byl sdružený tým **mladších žáků**, který se účastnil kvalifikace na zimní ligu. Je to první rok, kdy toto družstvo hraje spolu s kluky z FC Drahlov a je doplňováno hráči o rok mladšími, kteří ještě mohou hrát soutěž starší přípravky. Turnaj se bral jako konfrontace s jinými celky a sehrála se velmi dobrá utkání. Celkové 7. místo v této kvalifikaci odpovídalo rozložením sil a dovedností. Mladší žáci se chystají na jarní část soutěže, kdy sehraji na domácím hřišti 5 utkání skupiny C okresního přeboru a budou bojovat o celkové 13. místo.

Hráči: Stavělík J., Sodomka J., Novotný A., Rozehnal L., Ječmínek R., Vyvážil D., Rozehnal O., Gabor J a Mrázek A.

Trenéři: Tomáš Řehák, David Rozehnal a Marek Rozehnal.

Do zimní ligy okresního fotbalového svazu se přímo kvalifikoval taktéž sdružený tým **starší přípravky r. 2008** a vedl si v únoru náramně. Turnaje se zúčastnilo 8 družstev s nejlepšími výsledky po podzimní části okresní soutěže. I přes omluvenky se podařil zřejmě **nejcennější výsledek mládežnického družstva** a tým obsadili celkové **3. místo** ! Navíc ještě na předchozím turnaji v Hlubočkách obsadili kluci v menším turnaji 2. místo a na turnaji v Olomouci v lednu obsadili 5. místo.

Hráči: Vyvážil D., Slezák L., Skácel F., Mrázek A., Rozehnal O., Hála P., Vránek D. a Pokorný L.

Trenéři: Tomáš Řehák a z Drahlova Bedřich Vyníkal s Martinem Sedláčkem.

I naši nejmenší si zkusili atmosféru turnajů, zápasů a cestování. **Fotbalová školička** přijala pozvání na turnaj, který pořádala Sigma Olomouc ve Velké Bystřici a zajela k zápasům i do Němčic nad Hanou. Kluci ukázali, co se naučili a předvedli na svůj věk (roč. 2012-2014) parádní výkony. Nechyběla bojovnost a týmová hra.

Ihned po turnaji nám volali další kluby a zvali naše nejmladší opět na další turnaje a chválili předvedenou hru. Pro všechny byly připraveny medaile a ceny. Tyto turnaje se nehrají na góly a body a jsou odměnou za trénování.

Hráči: Maruška, Král, Doležal, Schneider, Lench M., Lench T., Vojtek, Pazdera, Vojtková

Trenéři: Ondřej Pazdera, Petr Lench, Martin Lench

Naše **mladší příprava r. 2010** měla taktéž na pilno. Účastnila se zimní ligy (8. místo) a turnaje v Hlubočkách (4.místo). Hlavním turnajem, kterého se příprava zúčastnila, byl náš turnaj, který jsme se rozhodli uspořádat. Šlo o charitativní turnaj spojený se sbírkou pro nemocnou

holčičku pod názvem „Kopeme pro Verunku“. Vzhledem k celokrajskému obsazení mj. Sigma Olomouc, FK Nové Sady, FK Zlaté Hory, TJ Štěpánov..... jsme ho umístili do sportovní haly ve Velké Bystřici za podpory řady firem a společností, které pomáhají naší mládeži celoročně. Patronem a pořadatelem byl David Rozehnal, díky kterému se dostalo turnaji i dostatečné publicity. Naši kluci společně s kluky z FC Drahlov se zřejmě velmi dobře vyspali a turnaj po dramatickém posledním utkání ovládli. Dovezli si 1.místo a vítězný pohár.

Hráči: Weiser V., Lench L., Stavělík D., Novotný M. a Vojtek O.

Ohlasy po turnaji byly jen a jen kladné nejen od fotbalové veřejnosti. Při předávání cen byl přítomen i krajský fotbalový trenér mládeže Lukáš Staroba. Jsme nesmírně rádi, že jsme takto mohli pomoci a zviditelnit iniciativu Děti dětem, která pomáhá potřebným dětem. Ve sbírce se vybralo přes 30 tisíc korun, které jsme na místě předali malé Verunce.

Poděkování patří všem, kteří pomáhali s organizací turnaje: Jarmile Rozehnalové, Ivě Pazderové a Jardovi Weiserovi za prodej občerstvení a zdravotní službu, Marku a Davidu Rozehnalovi za logistiku a patronaci nad turnajem, a klukům, kteří zajišťovali chod kolem turnaje Ondra Pazdera, Martin Sedláček a trenérům, kteří zajistili dostatečnou motivaci Tomáši Řehákovi a Marku Rozehnalovi.

Družstvo mužů se připravuje na jarní část sezóny krajské třídy 1.B skupiny B, kdy první domácí utkání se bude hrát v neděli 7. dubna od 15:30 proti Doloplažům. Za sebou již máme venkovní zápas, který se hrál 31. března v Lošticích a ve kterém naše mužstvo vyhrálo 1:2.

Hřiště v Kožušanech dále využívá jako domácí působiště dorostenecký celek ženského fotbalu **1. FC Olomouc**. Jelikož děvčata hrají 2. ligu je možné na hřišti shlédnout velmi zajímavá a dramatická utkání a přivítat takové celky jako jsou Baník Ostrava 31:3, Havířov 6:4., Vítkovice 19:5.a jiné.

Celý areál postupně mění vzhled a provádí se na něm nezbytná údržba. Kromě oprav podlahy ve venkovním prodeji, rekonstrukce kuchyňky a oplocení, došlo ve spolupráci se Správou železniční dopravní cesty a obcí, k odstranění vzrostlých stromů podél trati právě na základě výzvy SŽDC. Areál výrazně změnil svůj vzhled a bude se dál pokračovat na obnově zeleně a rekonstrukci hrazení za brankovištěm a střídaček.

Chtěl bych touto cestou poděkovat všem, kteří ve svém volném čase pomáhají nejen s údržbou areálu, ale i s prací kolem mládeže. Naším cílem nejsou jen sportovní úspěchy, ale jde hlavně o náplň pro mládež a její další rozvoj i mimo hřiště. V současné době k nám chodí trénovat celkem 45 dětí a dalších cca 19 z Drahlova. V době tréninků je na hřišti plno a to je dobře. Tento stav nám začínají závidět ostatní týmy z celého okresu. Držte nám palce!

Robert Vojtek

Byla středa 15. března 1939. Sněžilo a přšelo, jako by počasi tušilo, jaká přichází tragédie.

V 6 hodin ráno začala okupace našich zemí nacistickým Německem. Obsazení Čech prováděla 3. skupina armád generála Johannese Blaskowitze, obsazení Moravy 5. skupina armád generála Wilhelma Lista.

Německý vůdce Adolf Hitler přijel na Pražský hrad večer v 19 hod. 15 min. Druhý den ráno 16. března odtud vydal výnos o zřízení Protektorátu Böhmen und Mähren, který se měl stát součástí Třetí říše.

Pro náš národ tím započalo šest roků útliku, strachu a ponižení.

Jak toto neslavné období prožívali občané naší obce, popsal velice obsažně tážalský kronikář Metoděj Lenoch:

Dne 15. března 1939 hned brzy ráno ohlašovalo rádio smutnou zprávu: *Dnes v 6 hodin ráno vstoupí německé vojsko na celé území naší republiky. Ministerstvo nařizuje všemu služebnému úřednictvu, nechť vyjde vojsku ve všem vstříc, ať nedojde k žádným incidentům.*

A stále opakovali výzvu: *Zachovejte klid a rozvahu!* Nástup německého vojska do Olomouce započal v 7 hodin ráno. Za husté sněhové vánice projížděly motorové oddíly městem a byly vítání hlasitě provokujícími Němci. Na Dolních Novosadech byl skoro na každém domě vyvěšen prapor s hákovým křížem, ale ve vnitřním městě nebyl vidět skoro žádný. Vše proběhlo v naprostém klidu.

V Tážalech se objevili první němečtí vojáci hned brzy po poledni. Ptali se na cestu do Prostějova.

Do Kožušan přijel odpoledne menší dělostřelecký oddíl. Děla rozestavěli na kopci za tratí a ubytovali se v hospodě U Vlašaných a ve škole. Vyučování bylo z toho důvodu zastaveno. Po čtyřech dnech se však vojáci přestěhovali do Nemilan, z kterých chtěli Němci vytvořit ukázkovou německou obec.

S okamžitou platností nastala změna v dopravě; začalo se jezdit vpravo. Ti, co neuposlechli, byli nekompromisně vytlačeni do příkopu.

17. března, dva dny po zřízení Protektorátu Čechy a Morava, projel po desáté hodině dopoledne za mimořádných bezpečnostních opatření zvláštní vlak přes Kožušany a Tážaly s Adolfem Hitlerem při jeho cestě z Olomouce do Brna.

Při té příležitosti příslušníci Hitlerovi mládeže vylepovali veliké plakáty s desaterem (ve skutečnosti osmerem) pro Hitlera a s výzvou k českým a moravským dělníkům:

Českým mužům a ženám!

včera:

Československé bezpráví

Komunistický teror

Židovské drzosti

Mezinárodní sliby

Lidová nesvoboda

Imperialistické harašení zbraní

Mezistátní roztržičství

Mezistátní poručitelství

dnes:

Velkoněmecké vedení

Velkoněmecká ochrana

Velkoněmecké úspěchy

Velkoněmecká pomoc

Velkoněmecká svoboda

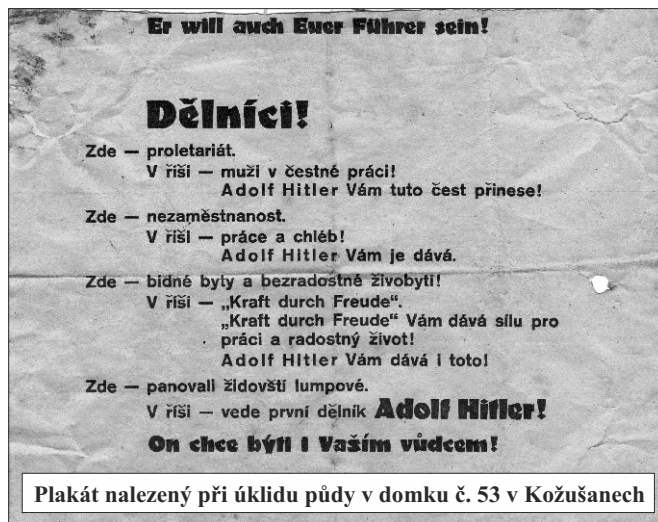
Velkoněmecká pomoc

Velkoněmecká jednota

Velkoněmecká autonomie

také pro vás

Proto věnuj své srdce a svou důvěru našemu vůdci Adolfu Hitlerovi

Příští den 18. března byl jmenován Říšským protektorem šlechtic Konstantin Hermann Karl svobodný pán von Neurath.

Dne 20. dubna slavil Adolf Hitler 50. narozeniny. Ten den byl prohlášen za den sváteční; na domech musely být vyvěšeny protektorátní prapory a v Kožušanech i Tážalech četníci kontrolovali, jestli někdo nepracuje na poli.

Lidová vtipnost našich občanů si přejmenovala název „Protektorát“ na „Pro tentokrát“.

Mimořádné potřeby, způsobené válečným stavem Říše, vyžádaly si regulování spotřeby různých předmětů. Tak v září úřady zavedly lístky na potraviny a mýdlo, v listopadu vydány byly kmenové lístky na uhlí a v prosinci lístky oděvní.

Samozásobitelská dávka obilí byla 21 kg na měsíc pro jednu osobu. Vedením vyživovací agendy pověřen byl člen finanční stráže Josef Buchta rodák z Tážal.

Poměr německé Marky k čs. Koruně byl doposud 1:1, ale nyní bylo stanoveno, že 1M = 10K. Tímto umělým kurzem se značně poškodilo naše hospodářství.

Koncem roku se zaváděly německo-české tabulky. Jména obcí byla změněna – tak jméno naší obce se přetvořilo na Tatzal, Kožušany pak na Koschuschein. Němci byli v tom ohledu velmi vynalézaví. Například Grygov (Grügau) přemenovali na Königswald, Vrbátky (Vrbatek) na Weidenbusch, nebo Věrovany (Werowann) na Mirwaus.

V Tážalech přihlásila se k Němcům jen rodina Tomečkova. František Tomeček vlastnil do roku 1928 domek č. 43 a vedle zednictví hospodařil na pronajatých pozemcích; pak se vystěhoval s celou rodinou do Velkých Hoštic u Opavy na velkostatek zvaný Angelikov. V roce 1938 bydlel v Loukách nad Olzou a pracoval na pohraničním opevnění. Když tato část Sudet byla 8. 10. 1938 obsazena Poláky, Tomečkovci se vrátili do rodných Tážal. Zde měli podle prvorepublikových zákonů domovské právo a obec měla povinnost zajistit jim ubytování. Starosta Rudolf Stavělík je nastěhoval do jedné světnice v obecním domě č. 1.

Okresní úřad jim poskytl peněžitou podporu, protože František Tomeček neměl tehdy stálou práci. Němci po svém příchodu dali mu zaměstnání na letišti v Olomouci, a tak z Fr. Tomečka stal se Franz Tometschek a s celou rodinou, manželkou, synem Josefem a čtyřmi svobodnými dcerami dali se k Němcům.

V Kožušanech přihlásil se k německé příslušnosti Jakub Dostál ze zámku a majitel řeznické a pohostinské živnosti č. 7 Josef Kráčmar spolu s manželkou Jenověfou, dvěma nevlastními syny Svatoplukem a Zdeňkem a malou dcerkou Jarmilou.

Také osmnáctiletý jeden tážalský mladík v mladistvém poblouznění projevoval sympatie k Němcům. Nosil hákový kříž na klopě kabátu, a když

Fr. Hála zedník z č. 1 a Bohumil Štětina čeledín v č. 2 strhli mu jej a rozlámali, byli za to potrestáni týdenním vězením.

Byla provedena revize obecní knihovny – z ní se vyřadily Palackého Dějiny národa českého, spisy Raisovy, Sokola-Tůmy, J. F. Karase a jiných; dále různé knihy přeložené z jazyka ruského, anglického a francouzského.

Aby aspoň některé z těchto knih mohli být zachráněny, musel knihovník Rudolf Hála st. sestavit nový katalog, v němž ty zapovězené knihy byly vynechány. Takové pak byly dány do soukromé úschovy.

Bylo také nařízeno pro obecní knihovnu zakoupit propagační literaturu a odebírat německý Verordnungsblatt. Obecní úřady v Tážalech i Kožušanech byly nuceny pořídit pro obecní kanceláře obraz Vůdce Adolfa Hitlera a protektorátní prapor i říšskou vlajku s hákovým křížem.

Ze začátku bylo dovoleno vyvěšovat jen protektorátní prapory, ale později směly být vyvěšeny jen zároveň s vlajkou říšskou, která musela být umístěna na pravé straně. Když o Hitlerových narozeninách vyvěsili někteří občané pouze prapor protektorátní, byli za to potrestáni pokutou 300-500 K. Ti, kteří ale nevyvěsili prapor žádný, vyšli bez úhony.

Stíhání byli také ti, kteří před říšskou vlajkou nešli v pozoru a s obnaženou hlavou.

Také „Kde domov můj“ směl se hrát jen tehdy, jestliže byla napřed hrána německá hymna „Deutschland, Deutschland über alles“ a Horst-Wesselova píseň „Die Fahne hoch“.

Němčina byla ve škole od 3. ročníku povinná. Žáci se předměty učili většinou bez učebnic a v těch, které k vyučování zůstaly, byla „závadná“ místa zamazána tuší.

Po počátečním vítězném tažení do Sovětského Svazu, začali Němci propagandu s „V“ (Viktoria, Vítězství). Na všech domech byly vápnem malovány písmena „V“. Poněmčený dvacetiletý Josef Tomeček pomazal písmenem „V“ okna domů rolníků Fr. Škrly č. 4 a Fr. Zatloukala č. 6. Učinil tak ještě se dvěma tážalskými českými kamarády (J. H. a J. J.). Jmenovaní rolníci se nad takovým činem velmi rozhořčili a o celé viktoriánské akci nevyjádřili se zrovna uctivě; odpykali si za to každý 14 denním vězením. Uvedení mladíci J. H. a J. J. byli za své nerozvážné jednání po válce souzeni a potrestáni.

Jak to bylo v ohledu hospodářském, nám nejvíce napoví rozsáhlá kontrola, provedená 4. 12. 1940.

Toho dne o půl deváté hodině dopoledne přijelo do Tážal jedenáct velkých autobusů, v nichž byla celá řada úředníků v čele se zemským referentem při Oberlandratu F. Huizingerem a četa Schutz Polizei pod vedením vysokého důstojníka.

Tážaly ocitly se ve stavu obležení. Ochranná policie obsadila obec kol do kola a kontrolující úředníci v několika partiích prohledávali jeden dům za druhým. Zásoby obilí se přeměňovaly a nalezené nepříznivé větší rezervy byly majitelům bez náhrady zabaveny. Navíc by přistižení „viníci“ neušli určitě potrestání, kdyby nebyla v té době vyhlášena amnestie (platila do 15. 12. 1940).

Tato hromadná a ohro-
mujícím způsobem organizovaná

kontrola byla na okrese první a nebyla už nikdy a nikde v tom měřítku provedena. Způsobila ovšem v celém okolí neobyčejný rozruch.

V roce 1941 někdy v říjnu přistihl okresní velitel četnictva hejtman Kónig ve mlýně v Blatci „na Kunstmühlu“ malozemědělce Boh. Skopala z Tážal č. 32 s propadlým už šrotovacím povolením na jméno Jar. Hadaš Tážaly č. 50. Jmenovaný hejtman ihned ze mlýna zajel do Tážal a všichni zemědělci, kteří neměli odevzdané šrotovací povolení na Obecním úřadě, zaplatili pokutu – celkem 2. 400 K. Bohumil Skopal byl držen ve vězení několik týdnů.

Zemědělci museli též vésti hospodářské výkazy (o přírůstku váhy jatečního dobytka, o snášce vajec, nebo o stavu nadojeného mléka od každé krávy). Jestliže některý zemědělec opomenul jen jediný den učinit zápis, byl dost přísně pokutován. Například bylo předepsáno z každé nosnice odevzdat 65 ks vajec ročně. Sběračkou vajec byla v Tážalech Marie Skopalová z č. 32.

Také odvodem koní pro Wehrmacht zemědělci trpěli, protože za náhradní koně museli zaplatit dvojnásobnou cenu, než dostali od německého eráru. Zkonfiskován byl například jeden kůň Fr. Buchtovi a Janu Stavělkovi a dva koně Metoději Lenochovi.

Těž domácí zabíjačky byly čím dál tím více ztěžovány předpisy o zjišťování mrtvé váhy. V roce 1942 přišlo na tážalský obecní úřad nařízení, že porážet prasata se mohou jen na jatce místního řezníka Jana Lakomého. Vznikly tak pro samozásobitele velké nesnáze, zvláště když některý den se zabíjelo pět, šest i více prasat. V předposlední válečný rok byl při zabíjačkách zaveden četnický dohled.

Domácí šrotovnický musely být zaplombovány; šrotovat se smělo jen za dozoru úředníků Okresního úřadu.

Ke cti těchto dozorcích orgánů, jak při zabíjačkách, tak při šrotování dlužno říci, že si všichni počínali k zemědělcům velmi ohleduplně.

Brzy po zřízení Protektorátu odcházeli někteří občané dobrovolně na práci do Německa (např. Jan Zaoral z Kožušan). Vedla je k tomu jednak špatná zaměstnanost doma, jednak vyhlídka, že za marky posílané domů dalo se u nás mnoho nakoupit.

Poněvadž však takových dobrovolníků bylo pro tak rozvinutý válečný průmysl Říše málo, začali Němci zřízeními „Úřady práce“ začleňovat mladé spoluobčany nuceně na práci v Německu. V Tážalech to byli Josef Janků ml., Rudolf Hála ml., František Hála, Jan Janků, Josef Halenka, Stanislav Kyselý, Alois Kreml zvaný Lampa, Jaroslav Soušek a Josef Kreml, který jako 22 letý 3. dubna 1944 při bombardování města Breslau zahynul.

V roce 1944 posláni byli do Gross-Enzersdorfu v Dolním Rakousku Rudolf Rubačik, Alois Hála, František Brenza, Eduard Klobouček, František Trnkla a Stanislav Hrabal.

A jaký byl z války společenský život?

Politický utichl úplně. Po „Mnichovu“ politické strany se rozešly – bylo jich příliš mnoho ke škodě národa – a nově zakládané strany nejevily nijakou zvláštní činnost a nad to nalézaly jen málo ohlasu mezi obyvatelstvem. Všude vládla veliká skleslost mysli. Vždyť válečné úspěchy Němců v prvních letech války byly ohromující. Pouhé 18 denní tažení proti Polsku, obsazení Belgie a Holandska, porážka Francie, letecký nápor na Anglii a přípravy k invazi – Wir schwimmen gegen England – plujeme do Anglie, obsazení Jugoslávie a první velká vítězství na ruské frontě. To vše způsobilo na každého skličujícím dojmem.

Jedinou světlou stránkou Protektorátu bylo zavedení pravosměrného provozu na silnici a vybudování silničního obchvatu Kožušan.

MYSLIVCI ANEB KDO JSME

Říká se, že kdo nezná svou minulost, nemá ani budoucnost. Víme, že již v hlubokém pravěku přichází na scénu člověk – lovec, který však lovil pro obživu svého kmene. Pomineme-li středověk, kdy lov byl výsadou jen králů a šlechty, přichází novověk, kdy lov se stal zábavou pro mnohé. Z toho plyne, že má-li lov minulost, má i budoucnost.

Po roce 1918 je právo myslivosti vázáno k držbě pozemků a myslivci se začínají sdružovat do spolků. Pro nás je rozhodující období po 2. svět. válce, kdy myslivost se stává masovou záležitostí.

Již v roce 1946 se vytváří společná honitba pro obce Kožušany a Tážaly a jejím uživatelem se stal Myslivecký spolek tvořený občany z obou obcí. Nejstaršími členy – zakladateli byli pánové Vlašaný František, Čejka Maxmilián a Brenza Jan. K nim se zařadili třicátníci Nakládal Antonín, Smutný Josef, Hanák Antonín, Navrátil František a další, ale již mladší.

Předmětem lovu byli zajáci, divocí králíci, koroptve a kachny divoké. Časem ubývalo koroptví, ale zato přibývali bažanti. Zajíců se lovilo až tisíc ročně, koroptví i 500. Po roce 1960 byl lov koroptví zastaven pro jejich velký úbytek. V přírodě však nastupuje nový druh – bažant, jehož

stavy se velmi rychle zvyšují a zvyšuje se výřad na honech tak, že překročí předchozí úlovky koroptví.

Lov divokých králíků a kachen se ani neevdivoval. Pro zajímavost uvádím, že v tomto období se loví minimálně lišky jako škodná. Úlovky se pohybovaly mezi jedním až dvěma kusy ročně a některý rok nebyla ulovena liška žádná.

Po roce 1960 dochází k slučování Mysliveckých sdružení což se týká

i MS Kožušany. Je vytvořeno velké sdružení zahrnující Kožušany-Tážaly, Blatec, Charváty, Drahlov a Čertoryje. V těchto velkých sdruženích působí mimo občanů uvedených obcí i myslivci z Olomouce a jiných obcí.

Za pozornost stojí jen fakt, že úlovky kolem roku 1970 jen o málo převyšují úlovky z dob malého kožušanského sdružení. Dalším faktem je skutečnost, že v plánech lovu se objevuje nově zvěř srnčí.

Tím se uzavírá jedna kapitola existence myslivců v Kožušanech-Tážalech, jejichž 73 letá společná cesta je delší než společná cesta obou obcí.

(pokračování příště)

Jaroslav Navrátil

MYSLIVECKÝ PLES

V sobotu 9. února 2019 se pod názvem Poslední leč konal již 20. tradiční myslivecký ples. Příslib bohatého občerstvení přilákal do Kulturního domu v Tážalech značný počet návštěvníků z řad obyvatel obce i přátel myslivosti z okolních obcí a města Olomouce.

S radostí jsme mohli konstatovat, že bohužel nevelký kulturák praskal ve švech. Návštěvníci mohli již tradičně okusit řízky z divočka i jelena a pravý zvěřinový guláš. Ke spokojenosti přispěla i bohatá tombola, zejména její zvěřinová část. Kdo se zapojil, mohl vyhrát bažanta, zajíce či srnčí z naší společenstevní honitby. Určitě byl potěšen výherce první ceny, neboť si domů odnesl mladý kus prasete divokého.

Na zabezpečení zdárného průběhu Poslední leče se podíleli nejen všichni myslivci, ale pomáhaly i manželky a další rodinní příslušníci, bez jejichž pomoci by nebylo možno připravit 150 řízků, 30 kg bramborového salátu a 50 porcí guláše. Velice se nám proto líbí úsilí Obecního úřadu o vybudování nové kuchyně, která nám usnadní přípravu dalšího ročníku.

Na shledání za rok se těšíme a uděláme vše pro to, aby se s námi dobře pobavili i naši spoluobčané.

Honební výbor Kožušany Morava

HASIČI OPĚT SKVĚLÍ

Byl poklidný podvečer třetí lednové soboty a my jsme se s manželkou vydali do tážalského Kulturního domu na ples našich hasičů, kterým byla neoficiálně zahájena plesová sezóna v naší obci. Na hasičských akcích jsme byli mnohokrát a vždy se nám na nich líbilo. A ani tato společenská událost nás neklamala.

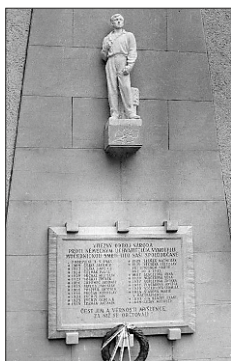
Tradiční lidové vstupné, dobré občerstvení, přátelská nálada ve všech prostorách Kulturního domu, nejvíce v pekle a bohatá tombola mnohé z nás potěšila. Na dobrých prožitcích z plesu mělo velký podíl i vystoupení hudební skupiny.

Velmi nás potěšila asi dvojnásobně vyšší účast plesových hostů oproti loňskému roku. Pořadatelé měli lehké vrásky na čele s umístěním dalších stolů a židlí na sále a taky na galerii. Je příjemné konstatovat, že v naší obci je o takovéto kulturně společenské akce zájem.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na přípravě a organizaci a hlavně za příjemný večer a báječné zážitky. Rádi konstatujeme, že hasiči byli opět skvělí.

Božena a Vladimír Kubisovi

VÝROČÍ UKONČENÍ 2. SVĚTOVÉ VÁLKY A PIETNÍ VZPOMÍNKA NA OBĚTI VÁLKY

V úterý 8. května 2019 se v naší obci bude konat vzpomínková akce s pietním aktem, kterým si připomeneme konec 2. světové války a také události z jara roku 1945, které tragickým způsobem poznamenaly osudy obyvatel naší obce.

V devět hodin u Základní školy v Kožušanech celá akce začne položením věnců a kytic a připomenutím událostí 2. světové války.

Po té se přesuneme autobusem, který zajistí naše obec nebo svými osobními vozidly do Charvát na hřbitov, kde u hrobu obětí kožušanské tragédie z konce 2. světové války bude proveden pietní akt.

Následně se kolem desáté hodiny uskuteční přesun z Charvát do Olomouce na pevnůstku č. XIII, kde se uskuteční pietní vzpomínka a položení věnce u pamětní desky obětí kožušanské tragédie. Potom bude následovat prohlídka fortu. Předpokládáný závěr s odjezdem autobusu do Kožušan - Tážal bude kolem jedenácté hodiny.

Tak jako každý rok tak i letos se 8. května v 10:30 hod. uskuteční v prostorách Kulturního domu v Tážalech slavnostní vítání občánků naší obce. V letošním roce by mělo být přivítáno 10 dětí. Jejich rodičům budou během měsíce dubna zaslány pozvánky, kde bude vše upřesněno.

Bližší informace o průběhu květnového dne Vám budou sděleny prostřednictvím letáků a v obecních informačních skříňkách v Kožušanech a Tážalech.

Srdečně všechny zveme a těšíme se na setkání s Vámi.

Za organizátory: Ing. Vladimír Kubisa

Výše stočného pro rok 2019

Zastupitelstvo Obce Kožušany – Tážaly schválilo na svém 3. zasedání konaném dne 23. února 2019 výši stočného pro rok 2019.

Cena za 1 m³ odpadní vody činí 23,03 Kč bez DPH a 26,48 Kč s DPH, tzn. 927,- Kč za osobu/rok.

Stočné uhradte hotovostně na obecním úřadě nebo bankovním převodem až po doručení vystavených faktur do Vašich domácností.

Stočné je splatné 30. června 2019.

Děkujeme za pochopení!

VZPOMÍNÁME

Jaroslav Lampar	†29. 12. 2018 (87 let)
Milan Hýll	†18. 1. 2019 (73 let)
Jan Smetana	†23. 2. 2019 (72 let)
Antonín Peřina	†25. 2. 2019 (72 let)
Stanislav Lakomý	†12. 3. 2019 (78 let)

NAŠI JUBILANTI

Duben:

Heclová Marie	95 let
Kratochvíl Vlastimil	85 let
Můlerová Miloslava	70 let
Kopeček Josef	70 let

Květen:

Růžička Jan	91 let
Stavělík Břetislav	85 let
Zmeškal Josef	82 let
Stavěliková Leonka	75 let
Heclová Jana	70 let

Červen:

Tengler Zdeněk	89 let
Šmehlík Jindřich	86 let
Matoušková Anna	84 let
Stavěliková Anna	81 let
Klíč Stanislav	75 let
Stavěliková Vlastimila	75 let
Crha Alois	70 let
Buček Jiří	70 let

23. prosince 2018 zemřel válečný veterán **plk. v. v. Ing. Oldřich Vladař**, který mnoho let vždy 8. května navštěvoval naši obec, aby se spolu s námi zúčastnil pietního aktu u památníku padlých kožušanských občanů za 2. svět. války a zavzpomínal na tyto smutné události. Bylo mu 93 let.

Čest jeho památce!

KOŽUŠANSKO-TÁŽALSKÝ MASOPUST 2019

VÝSLEDNÉ POŘADÍ KOŠTU

V sobotu 2. března 2019 v rámci masopustního veselí byl u kaple svaté Anny v Kožušanech uspořádán 6. ročník masopustního koštu slivovice a dalších druhů pálenky z výpěstků našich šikovných spoluobčanů. Do soutěže bylo přihlášeno 27 půllitrových vzorků. O výsledcích rozhodovalo asi 45 náročných

a odborně zdatných košťů většinou z naší obce.

Výsledné pořadí (uvedeno prvních šest účastníků): Jan Kratochvíl - meruňka, Petr Hála - meruňka, Lubomír Střípek - směs, Radek Peřina - meruňka, Jan Kratochvíl - švestka a Petr Zmeškal - třešeň.

Vítěz byl odměněn putovním pohárem a dárkovým balíčkem.

Všem účastníkům mnohokrát děkujeme za účast v soutěži, darované vzorky i za hodnocení. Vítězům koštu pak srdečně blahopřejeme!

Finanční zisk z této akce, jakož i výtěžek z celého masopustu činil dohromady 29.167,- Kč a byl určen na podporu činnosti ZŠ a MŠ Kožušany-Tážaly.

Jitka Kratochvílová